

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ι Ψ Ε Ν

Ἐάν ἀληθεύῃ ἡ ρήσις ὅτι οἱ ἄνδρες τοῦ πνεύματος δὲν ἔχουσι πατρίδας καὶ δὲν ἀνήκουσι δικαιοματικῶς εἰς τὴν γῶραν ἐν ἣ ἔγεννήθησαν καὶ ἠνδρώθησαν, ἀλλ' ὅτι εἶναι τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης ὁ κοινὸς θῆσαν. ὅς καὶ οἱ πατρίδας ἔχουσι τὴν οἰκουμένην ὡς πασάν, ἐπιτυχέστατα δύναται τις νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ ἐπὶ τοῦ περικλεοῦς τῆς Νορβηγίας συγγραφέως τοῦ Ἰψεν ὅστις ὑπῆρξεν εἰς τῶν πνευματικῶν ἀστέρων πρῶτου μεγέθους τοῦ δύσαντος πολυκυμάντου αἰῶνος καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἀνταύγεια λαμπρύνει τὴν πνευματικὴν ἐκείνην πινακοθήκην τὴν ὁποίαν κοσμοῦσι τὰ ὀνόματα ἐνὸς Γκαίτε καὶ Σαικσπείρου καὶ τῶσων ἄλλων ἐφ' ὧν ἐναβρύνονται καὶ δικαίως οἱ πιστοὶ τῶν βιβλίων ἐκείνων τῆς σήμερον ἀκόλουθοι καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν σκάν τῶν ὁποίων ἀναπέμπεται ἡ ἀλόθετος τῆς οἰκουμένης βύβλος ἐνγνωμοσύνη καὶ ὁ πανταχόθεν καταφθάνων δικαίος θαυμασμός.

Σελίδες ὅλαι δὲν θὰ ἐπὶ ἔρχονται ὅπως ἐπιληφθῇ τις, τῆς ἐν ἐκτάσει ἐξετάσεως τῶν διαφορῶν τοῦ πνεύματος τοῦ Ἰψεν κατευθύνσεων καὶ ἐμβαθύνει εἰς τὰς πολυπλόκους τοῦτου ἐκφάνσεις, ὅφ' ἂς διττὸν μὲν βλέπομεν τὴν ζωφραν τῆς κοινωνίας ζωγραφίαν, ὅτε δὲ τὴν τοῦ κλήρου καὶ τοῦ τύπου ἀπεικόνισιν καὶ ἄλλοτε καθιστάμεθα θεαταὶ ἀλλ' ἅμα καὶ κριταὶ τῶν νεωτεριστικῶν ἐκείνων τάσεων καὶ ἰδεῶν ἐφ' ὧν ἐδράζεται τὸ ὅλον αὐτοῦ ἔργον τὸ ἐν δλίγαις λέξεσιν ἀναπαριστάμενον. Ἀναμύροφως τῆς Κοινωνίας.

Τὸ ἔργον τοῦ Ἰψεν δὲν εἶναι ὁ μέγας ἀριθμὸς ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων ἀλλὰ τὸ θέατρον, τὸ σχολεῖον, ἐκεῖνο ἐνφ' ἔξυγενίζεται ἡ ψυχὴ, ἀποβάλλει τὴν περότητα τὸ πνεῦμα, σκιρτᾷ ἡ καρδία πρὸ εὐγενῶν ἔργων, πάλαι τὸ στήθος καὶ μεταρσιούται ὁ νοῦς εἰς κόσμους ξένους εὐρίσκων τὸ ὄρατον καὶ ἀποπνέων τὸ κάλλος. Ἐκεῖ διδάσκειται ἡ ἀλήθεια καὶ τιμωρεῖται τὸ ψεῦδος, χειροκροτεῖται ὁ ἀνδρεῖος καὶ βδελύσσεται ὁ δειλός, στεφανοῦται ὁ νικητὴς καὶ ὑφίσταται τὰς συνεπείας τῆς δειλίας τοῦ ὡς ἡττημένος, βραβεύεται τὸ καλὸν καὶ τὸ ὄρατον καὶ μαστιγούται τὸ κακὸν καὶ τὸ εἰδεχθὲς, ζηλοῦται ἡ δόξα καὶ κηλιδοῦται τὸ πρόσωπον τοῦ ὀλιστοῦ. Τοῦ Νορβηγικοῦ ποιητοῦ τὸ ἔργον ἐγκλείει σοφίαν ὅλην ἐκάστη, ἐκεῖνον, λέξεις εἶναι καὶ μία ἰδέα ἐκάστη, ἐκεῖνον, φράσεις καὶ εἰς συλλογισμὸς, πᾶσα γραμμὴ καὶ ἀπόφθεγμα, πᾶσα σκέψις καὶ μία ψυχολογικὴ ἀνάπτυξις τῶν χαρακτηρισμῶν, τῶν παθῶν, τῆς ψυχῆς, τῆς συνειδήσεως, τοῦ πάθους, τῆς σκέψεως, μελέτη κατόπιν πολλῆς βασάνου, ἐπὶ τοῦ ἀτόμου, τῆς κοινωνίας, φιλοσοφικὰ ἀπαντάσματα ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶσων ἐνδιαφερόντων ζητημάτων τῆς ἀνθρωπότητος, εἶναι μία μεγαλοφυΐα ἐπὶ τῇ βάσει διαγγεγραμμένου συστήματος ἐξετάζουσιν τὰ διάφορα ἀντικείμενα, εἶνε φιλοσοφία μὴ ἐνέχουσα ἀπλῶς εἰκόνας καὶ γεγονότα ἀλλ' ἔχουσα μίαν ἐπιστημονικὴν ἐνόησιν ὅφ' ἦν ἀναλάμπει ἡ φιλοσοφικὴ ἀλήθεια.

«Τὸ θέατρον εἶναι τέχνη σκοποῦσα νὰ ζωγραφίσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν» ἀνέγνω· ὡς ποτὲ ἐν τινὶ βιβλίῳ. Τέχνην νὰ ζωγραφίσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ὑπὸ τὰς ποικίλας αὐτῆς ἐκφάνσεις, τὰ διάφορα αὐτῆς στοιχεῖα καὶ ἐλατήρια, τοὺς πολυπλόκους αὐτῆς κλάδους μόνον δύναται τις νὰ ἴδῃ καὶ ν' ἀντιληφθῇ ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ Ἰψεν ὅστις ἀναβιβάζων ταύτην ἐπὶ τοῦ θεάτρου ἀποκαλύπτει

τὸ ἔνδον τῆς ψυχῆς τῆς κοινωνίας καὶ ζητεῖ τὴν ἴσιν τοῦ κακοῦ, τὴν ἐκ βάθρων ἀνακαίνισιν, τὴν ἐκ θεμελίων ἀνάστασιν καὶ στήρῃ τὴν αὐτῆς ἐπὶ βάσεων δυναμένων νὰ βαστάσωσι ἐπὶ πολὺ τὴν ἀφθαρσίαν αὐτῆς.

Μὴ ἀναζητήσωμεν ποτὲ ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Ἰψεν σκηνὰς πολυταράχους, γεγονότα ἐκπλησσοντα καὶ μὴ θελήσωμεν ἐν αὐτῷ τὰ τόσα ἄλλα κοινὰ διὰ τῶν ὁποίων οἱ σύγχρονοι συγγραφεῖς ἔχουσι κορέσει τὴν ὄρεξιν ἡμῶν, ἀλλὰ ὡς προδιαθέσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς νὰ καταστῶμεν θεαταὶ ἐνὸς ἀληθοῦς καλλιτέχνου, ἐνὸς ζωγράφου ποιητοῦ ὑπὸ τὴν γραφίδα τοῦ ὁποίου ἀναλύεται ὁ κόσμος ὅλος καὶ ὑπὸ τὰς γραμμὰς τῆς ὁποίας ἀναγράφεται ἡ δύναμις τοῦ χειροστοῦ ταύτης, ὅστις ἀπὸ πολλοῦ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης φέρεται ὡς ὁ μόνος δυνηθεὶς εἰς τοὺς ἥρωας αὐτοῦ νὰ μὴ ἐγκαταστείρῃ ἀφρόνως «σοφίσματα συνδετικά τῶν διακρίσεων τῆς ἀληθείας, ἵνα εἰσπομεν κατὰ τὸν Ἀνατόλ. Φράνς, διὰ τῶν ὁποίων οἰκοδομοῦνται τὰ μεγάλα συστήματα» τῆς φιλοσοφίας, τὰ ὁποία δὲν συνδέονται ἢ μόνον διὰ τῆς συνδεικτικῆς ὕλης τῆς σοφιστικῆς ἀλλὰ μόνον ἢ μᾶλλον κυρίως τὴν σκέψιν ὅφ' ἦν ὑποκρύπτονται πολλὰ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα διδάγματα.

Παντοῦ ὅπου ὁ Ἰψεν εὐρίσκει κηλίδας ζητεῖ νὰ τὰς ἀποξύσῃ ὅπου κρύπτονται σκόληκες ζητεῖ νὰ τοὺς ἀποσύρῃ, ὅπου βελτῶδες τὸ μέρος περᾶται νὰ διευκολύνῃ τὸν ὁδῶν τὸν ροῦν, ζητεῖ τέλος, τὴν ἐξυγίανσιν τῆς μολυσματικῆς ταύτης ἀτμοσφαιρᾶς ὅφ' ἦν ζῶμεν, πρῶτος ἀναλαμβάνων νὰ ἀνατρέψῃ τὸ μεγαλοπρεπὲς θεωρούμενον τῆς σημερινῆς κοινωνίας μέγαρον ὑποκάπτων τὰς βάσεις ταύτης, ἐν ἐνὶ λόγῳ μαστιγώνει τὴν σημερινὴν κοινωνίαν καὶ κτυπᾷ τὴν σύστασιν καὶ ὀργάνωσιν αὐτῆς.

Εἰς τὸ στόμα τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἥρωων θέτει ῥήσεις φιλοσοφικάς, ἰδέας ἀναμορφωτικάς, σκέψεις κοινωνιολογικάς καὶ περὶ οὐτα νὰ κρυβῇ ὅπισθεν αὐτῶν, πλὴν ὅμως παντοῦ καὶ πάντοτε ἡ ἐπιτετηδευμένη ἐκεῖν ἀποχόρησις ἀνυφοῖ αὐτὸν ἐπὶ περισσώτερον καὶ ὑποδηλοῖ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἐγὼ τοῦ εἰς πᾶσαν σελίδα, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς πᾶσαν γραμμὴν.

Ἐκαστος ἥρωας τοῦ ἔργου τοῦ εἶναι καὶ μία ἡθικὴ παραίνεσις, μία νομισματικὴ πρὸς τοὺς θεατὰς, ὅτινες ἴσως σήμερον δὲν ἀρέσκονται ἢ καὶ παντελῶς δὲν φοιτῶσι εἰς τοιαύτας ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλίας.

✱

Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἀποφεύγων ὁ Ἰψεν τὸν θόρυβον ἠρέσκειτο εἰς τὸν μονήρη βίον καὶ ἠδύχαριστετό νὰ μὲνὴ κεκλεισμένος ἐν τῷ δωματίῳ του. Τὶς οἶδε πῶς, ἐντὸς τῶν τεσσαρῶν ἐκείνων τοίχων, διὰ ποίας κινηματογραφικῆς φανταστικῆς ταινίας ἐθεάτο τὴν ὅλην κοινωνίαν καὶ πῶς ἐν τῇ θέᾳ ταύτῃ ἐντυφῶν ἐδημιούργη τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἔργα τὰ ὁποία σήμερον φέρουσι τὴν μεγάλην σφραγίδα τοῦ πνεύματος.

Δὲν εἶχε βιβλιοθήκην, δὲν ἠρέσκειτο εἰς τὴν μελέτην, ἐν τούτοις ὅμως παραμένει ὡς ὁ πρῶτος, τοῦ ὁποίου ἡ πνευματικὴ δύναμις ἐγεννήθη μετ' αὐτοῦ καὶ ὅστις προώριστο νὰ καθέξῃ τιμητικὴν θέσιν ἐν τῇ μεγάλῃ πινακοθήκῃ τῶν πνευματικῶν ἀνδρῶν, τῶν ὁποίων τὸ σῶμα ἐκάλυψε μὲν ὁ χοῦς πλὴν ὅμως ἡ μνήμη παραμένει αἰδῖος καὶ θέλει παραμένει ἐφ' ὅσον δρᾷ τὸ πνεῦμα καὶ κινεῖται ὁ ἐγκέφαλος.

Ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔζησεν ὁ Ἰψεν φωτίζων διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ μέχρι τῆς ὑστάτης στιγμῆς τὰς στενωπὰς τοῦ πνεύματος ἀγνῶς ἐν τῇ χώρᾳ του καὶ ῥίπτων πάντοτε περισσώτερον φῶς ἐκεῖ ἐνθα ἔβλεπε

τὰ σκότος ἐπικεχυμένον.

Ὅτε κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ βίου του, ὁ ἱερεὺς ὅστις ἠθέλησε νὰ μεταλάβῃ αὐτὸν, διηγοῦνται οἱ βιογράφοι τοῦ ἀνδρός, τὸν ἠρώτησε: «Γνωρίζεις πόθεν ὁ Θεὸς εἶναι μέγας; Ἀπήντησεν: «Ναὶ καὶ πόσον ὁ ἀνθρώπος εἶναι μικρός».

Τὴν 23 Μαΐου 1906 ἀπέθανε. Τὸ Storthing ἀπεφάσισεν ν' ἀναλάβῃ διαπύλαι τοῦ Κράτους τὴν κηδεῖν τοῦ δραματικοῦ συγγραφέως. Ἐπὶ τριῶν χιλιόμετρον ἐκτάσεως ἐξετείνεται τὸ πλῆθος τὸ ὁποῖον εἰς ἐνδεικνὴν εὐγνωμοσύνης ἐμελλε νὰ παρελάσῃ πρὸ τοῦ κενοταφείου τὸ ὁποῖον ἐκράτη ψυχρὸν καὶ ἄπνουν τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρός. Αὐτὸς δὲ ὁ μόλις ἐκλεγείς βασιλεὺς Haakon παρενρίσκετο εἰς τὴν κηδεῖαν.

«Ὁ θάνατος τοῦ δημουργοῦ τασούτων ἀθανάτων τύπων, λέγει ὁ Ossif Lauric ἐσχέ εἰς σύμπαντὸν τὸν κόσμον ἰσχυρὰ νὰ πᾶ ἡ χηρὴ. Καὶ δικαίως διότι μέγα φῶς πρὸ ὀλίγου εἶχε σβύσει.»

ΗΛ, Γ. ΚΥΡ.

ΠΟΤΕ ΑΛΗΘΕΙΑ

Τὶ διαφορὰ!... θυμᾶμαι τὴν ματιὰ σου
ποῦ μὴ φορὰ μὲ κῦταγε ξανθὴ μου
καὶ τώρα ποῦ τὴν βλέπω καὶ ἀκούω
ποῦ λίγο λίγο λένει, τὸ κορμὶ μου
Καὶ μοῦ πληγώνει τ' ἀχαρὰ μου στήθεια
ἡ Ματιὰ σου ποῦ ποτὲ...

Δέν εἶπε ἀλήθεια!...

Ζάκυνθος ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΑΛΟΥΤΣΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ABBÉ PRÉVOST

Ἀναγινώσκων τὴν «Μανὼν Λεσκό» δὲν ἠδυνάμην νὰ συγκρατήσω τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὸν Πρεβὸ τὸν συγγραφέα τῆς, τὸ ἀκμάσαντα τὸν 18ον αἰῶνα, κατὰ τὸν ὁποῖον παρήχθησαν περισσότερα μυθιστορήματα καὶ παρόμοια διηγήματα τοῦ 17ου αἰῶνος, διότι ἐνφ' ἃ μὴ μυθιστορήματα τοῦ 17ου αἰῶνος, κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι μικρά, βαρυστά, καὶ ἀδύνατον νὰ διαβασθῶν, ἀπεναντίας τὰ τοῦ 18ου αἰῶνος εἶναι γραμμένα μὲ ὕψος ζωντανὸν ὅαν νὰ ἦναι τορινά.

Ὁ Πρεβὸ λοιπὸν ὁ Γάλλος οὗτος μυθιστοριογράφος ποῦ ἔζησε τὸν αἰῶνα τοῦτον ὑπῆρξε σύγχρονος τοῦ Βολταίρου καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπιφανῶν. Ἐγεννήθη εἰς τὴν πόλιν Χέντνιν τῆς Γαλλίας τὴν 1ην Ἀπριλίου 1697, ἦτο δὲ υἱὸς εἰσαγγελέως. Τὰς πρώτας του σπουδὰς τὰς ἔκαμε εἰς τὴν γεννέτειρά του, μεταβάς κατόπιν εἰς Παρισίους ὅπου καὶ παρέμεινεν ἐπ' ἀρκετόν. Ὑπῆρξε ἀλληλοδιαδόχος μοναχὸς καὶ στρατιωτικὸς. Δραπέτευε ὅμως ἐκ Γαλλίας καὶ μεταβαίνει εἰς Ὁλλανδίαν κατόπιν δὲ καὶ εἰς Λονδίνον, ὅπου ἔμεινεν ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν. Κατόπιν ἐπιστρέφει πάλιν εἰς Γαλλίαν, ὅπου ἐφόρεσε τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἔνδυμα (1734). Ἀλλὰ δυστυχῶς οὔτε εἰς τοὺς ἀγροὺς οὔτε εἰς τὸ μοναστήριον μένει εὐχαριστημένος· ὥς ὅτου τὸν παραλαμβάνει ὡς ἱερεὰ τοῦ κάποιος πρίγκιψ εἰς τὴν ἐξοχὴν του πλησίον τοῦ Σαντιλὺ ὅπου ὁ Πρεβὸ ἐπέπρωτο νὰ διέλθῃ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του. Μίαν πρῶτάν τοῦ ἔτους 1763 ἐξῆλθε διὰ νὰ κάμῃ τὸν συνήθη του περίπατον εἰς τὸ δάσος Σαντιλὺ, ὅποτε τὸν καταλαμβάνει ἱλιγγος καὶ πίπτει ἄπνους εἰς τὰς ρίζας ἐνός δένδρου, μέχρις ὅτου χωρικοὶ τινες τὸν μετέφερον εἰς τὸ χωρίον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐφημερίου, ὅπου ἡ δικαιοσύνη ἐπελήφθη ἐξετάσεων. Ἐκλήθη ὁ ἱατρός διὰ νὰ κάμῃ αὐτοψίαν τοῦ πτώματος, ἀλλὰ μὲ τὸ πρῶτον κόψιμον τοῦ κοπιδίου, ὁ δυστυχὴς Πρεβὸ ὅστις εἶχε καταληφθῇ ἄ-

* ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ *

Μεσ' στη φουρτουνασιμένη θάλασσα
μιά βίρα: πέρι δ' ὅθε ανεμοδύρει
καὶ τὸ ἀρρισμένο κῆμα τὸ ἄγριο
ἐκεῖ ποῦ θέλει αὐτὸ τὴ σέρνει.

Τοῦ ναυτεῖ-ο τοῦ βλέπει τὸ λιμάνι-
ῆ ἀτρόμητη καρδιά τοῦ δὲ δειλιάζει,
μόν' πλάνοντας σὰ χέρια τὰ κουτιά
τ' ἀνδρειωμένα κύματα ταράζει.

* Ἀνδρεῖώ 'εσται... κουράζεται... πεθαίνει...
ἀγωνίζεται νὰ φτάτῃ τὸ λιμάνι
μ' αὐτὴ τὴν μόνη τὴ τρανὴ «ἐλτιδα» μένει
ἀλλὰ πότε δὲ φτάνει.

ΜΠΑΜΠΗΣ ΧΡΕΛΙΑΣ

πὸ λήθαργον, ἔβγαλεται τρομακτικὴν φωνήν.
Ἦ ἐγγροῖσις, ἐννοεῖτε, ἐσταμάτησε, ἀλλ'
ἐνεκὶ ἀφθόνου ρυθμοῦ τοῦ αἵματος ὁ Προβὼ
ἐξέπνευσε.

Ὅλγοι συγγραφεῖς ὑπῆρξαν τόσον παρα-
γωγικοὶ καθὼς ὁ Προβὼ

Τὰ πλήρη του ἔργα ἀποτελοῦν περισσοτέ-
ρους τῶν ἑκατὸν τόμων. Τὰ ἀριστουργήμα-
τά του εἶναι, ὁ «Ἀρχιπροσβύτερος» τοῦ «Κι-
λερίν» Ἱστορία ἠθικὴ δημοσιευθεῖσα τῷ
1735, ὁ «Κλεβεδάν» δημοσιευθὲν τῷ 1731,
ἡ «Ἱστορία τῆς Μαργαρίτας» ντ' Ἀνζοῦ Βα-
σιλίσσης τῆς Ἀγγλίας δημοσιευθεῖσα τῷ
1741, καὶ πρὸ πάντων ἡ «Μανὼν Λεσκό»
(1731) διὰ τὴν ὁποίαν πολλὰ ἔργα ἐγράφησαν
καὶ ἡμεῖς ἀνέπνευσε τόσους ὁράμιους στίχους
εἰς τὸν Γαλλεὶν ποιητὴν Ἀλφρέδον Μυσσέ.

Ἐπίσης ἡ «Μανὼν Λεσκό» ἐνέπνευσε καὶ
πολλοὺς μουσικοὺς, δύο δὲ μεγάλα ἔργα, ἔργα
ἄξια προσοχῆς. Μία ὅπερα κομικὴ δύο Γάλλων
συγγραφέων μὲ μουσικὴν τοῦ Γάλλου
μουσουργοῦ Μασσενέ καὶ μία ἄλλη ὅπερα
κομικὴ ἐνός Ἰταλοῦ μὲ μουσικὴν τοῦ ἐπίσης
ἐπιφανοῦς Ἰταλοῦ μουσουργοῦ, τοῦ συνθέ-
του τῆς περιφήμου «Τόσκας» Πουτσίνι.

ΑΝ. ΚΑΝ.

DE CICORD

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γέννησις Γαλλικῆς Γλώσσης - Λα-
οῖνοι, Γερμανοί.

Ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα (ὥς καὶ αἱ πλεῖστοι
τῶν νεωτέρων γλωσσῶν) ὀφείλει πολλὰ εἰς
τὴν Λατινικὴν τοιαύτην, καὶ τοῦτο διότι ἡ
Γαλλία διετέλεσε ἐπὶ πέντε αἰῶνας ὑπὸ τὴν
κυριαρχίαν τῶν Ρωμαίων καὶ Λατίνων.

Τὸ 50 π. χ. (πρὸ Χριστοῦ) ἡ Γαλλία
μετ' ἀδιάλακτον ἀγῶνα παρέδωσε τὰ ὅπλα
τῆς εἰς τὸν νικητὴν Cesar.

Κατὰ τοὺς Ρωμαϊκοὺς νόμους τοῦ ἐπετρέ-
πετο τὴν λαλουμένην ἐκεῖ διάλεκτον, ἀλλ',
αὕτη διωκομένη καὶ περιοριζομένη ἀπὸ ἐ-
παρχίαν εἰς ἐπαρχίαν εὗρε καταφύγιον εἰς
τὴν μονήρη Armorique τὴν σήμερον κα-
λουμένην Bretagne διητηρηθεῖσαν
διὰ μέσον τῶν αἰώνων.

Οἱ Λατίνοι ὑπέθετον ὅτι ἡ διάλεκτος τῶν
δὲν ἠδύνατο νὰ διαφθαῖ, ἐν μέσῳ τοῦ ἐν
ἀμαθείᾳ ζῶντος ἀκόμη, λαοῦ. Τὸ χριστι-
ανικὸν κήρυγμα τὰ πολυάριθμα σχολεῖα τὰ
ὑδροθύντα εἰς Γαλλίαν ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς
Ρώμης ἦσαν ἐκεῖνα αἵτινα διητήρησαν
τὴν αἵγλην τῆς τέλους ἡ δημώδους Λατι-
νικῆς, ἐκείνη τῶν ἀγοραίων τὴν παρέσυρε.

Ἀπὸ τοῦδε ἀρχεται ἡ νεωτέρα Γαλλικὴ

διάλεκτος.

Μετὰ τοὺς Ρωμαίους ἦλθον οἱ Γάλλοι
Γερμανικῆς καταγωγῆς οὔτινες κατέλαβον
τὴν Γαλλίαν. Οὗτοι βλέποντες λαλουμέ-
νην ἐκεῖ τὴν Λατινικὴν ἤδη μεταβληθεῖσαν
ἀνέμιξαν τὴν βάρβαρον αὐτὴν διάλεκτον καὶ
οὕτω πολλὰι λέξεις τῶν μενεβλήθησαν π. χ.
ἡ λέξις guerra ἔγινε qu. o. u. e ἡ λέξις
sabel ἔγινε sabre διὰ τῶν
μεταβολῶν αὐτῶν ἐσηματίσθη ἡ ἀρχαίονος
Γαλλικῆς Γλώσσης.

(συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

B. PAPAS

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΥΠΟ ΛΕΩΝΙΔΑ ΖΩΗ

Ἐν τῷ ἐτέρῳ βεβιωτικῷ ἐγγράφῳ φέρε-
ται ἡ υπογραφή τοῦ τότε Μητροπολίτου Π.
Πατρῶν Ἀρσενίου (ἐντὶ ἀνωτέρῳ σελ. 351)
καὶ δεξιὰ ταύτης ἡ σφραγὶς αὐτοῦ, περὶ τὴν
ὁποίαν ἀνχνινώσκονται αἱ λέξεις «**Ο ΠΑ-
ΛΑΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ**».

Τὰ εἰρημινὰ ἐγγράφα τηροῦνται παρὰ τῷ
οὐ τινος προΐσταται δημοσίῳ Ἀρχιεπισκο-
πείῳ Ζηκύνθῳ, ἐν φανελλῇ ἐπιγραφῇ
«**ΠΑΤΡΑΙ**», ἐκ τῆς ἀντιγραφῆς δ' αὐτῶν
παρελήφθησαν λέξεις τινὲς διὰ τὸ δυσανά-
γνωστον αὐτῶν.

Τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἔχουσιν, ὡς ἑξῆς.

† Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυ. ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, εἰς τοὺς ἀφβ! μηνὸς Ἰαννουαρίου βα-
νὴν ἡμέραν... εἰς τὴν παλαιάν πάτρα, εἰς τὸν
οἶκον τοῦ κοῦνσουλα τῶν βενετῶν, τοῦ
ποτὲ μιτὲρ μπόρτολο διετριβέτε ὅτε ἐγὼ ἡ
θυγάτηρ τοῦ ποτὲ κ. Ἰκνώδου τοῦ ρυτιόπου-
λου διόματι Αἰκατερίνης ἐκ τῆς νησὶ τῆς δι-
κῆθου ὁποῦ εὐρίσκομαι εἰς ἀσθένειαν ἐν τῇ
στρωμνῇ μου καὶ φοβηθεῖσα τὸ ἄσθρον τοῦ
ἐμοῦ θανάτου, ἐν πρώτοις μὲ τὸν Θεὸν καὶ
δεύτερον μετὰ τοῦ ἰδοῦ μου θελήματος καὶ
μετὰ ἰδίας μου βουλῆς καὶ γνώμης καὶ τὰς
φρένας μου σώως ἐχούσης καὶ τέλειον τὸν
νοῦν μου, ἠθέλησα νὰ διορθώσω τὰ ἀπαντα
ὅσα εἶνε ἐδικὰ μου, κινήτῃ καὶ ἀκίνητῃ,
κατενώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἐν πρώτοις
κάνω ἐπίτροπον εἰς τὰ παντὸς μου ὅλα κι-
νητὰ τε καὶ ἀκίνητα, τὸν ἀνεψιόν μου, τὸν
μιτὲρ φραντζέσκο δεργιέδε ὡς ἴδιον οἰκοκύ-
ριν ἐν πρώτοις τοῦ ἀφῆνω διὰ τὴν ψυχὴν μου
ἕνα πάλωμα ἄσπρο καὶ ἕνα κρεβάτι που
πουλένιο διὰ νὰ συνδράμῃ τὸ κορμί μου ἐν

τῷ τάφῳ, καθὼς καὶ ἕνα ζευγὰρι σεντόνια
κεντητά. ἔτι δὲ ἀφῆνω τῆς ἀνεψιάς μου, τῆς
κυράτζας τῆς μαργαρίτας, γυνὴ τοῦ ποτὲ
στάθην νεπακτῆτη, ἕνα ζευγὰρι σεντόνια κε-
ντημένα καὶ ἕνα πάλωμα καὶ ἕνα κρεβάτι
μύλλινο. ἔτι δὲ ἀφῆνω τῆς κυράτζας τῆς ζαμ-
πέτας τῆν... σάρτζα καὶ ἕνα ζευγὰρι
σεντόνια διὰ τὴν ψυχὴν μου, τὸ ἀκόμη καὶ
τὸ ροῦχο μου τὸ κόκκινον ἔτι δὲ ἀφῆνω τῆς
ἀνέψιδό μου, τοῦ μιτὲρ φραντζέσκου κασέλες
δὺο ἀδελφές. μετὰ τοῦτο θέλω μετὰ τρὶ ἰ-
δίου μου θελήματος τὸ κορμί μου νὰ τὸ
θάψουν εἰς τὸν ἄγιον νικόλαον τὸν βλατε-
ριότην, τὸ ὁποῖον ἐπροσέκωσα καὶ τὲς εἰκό-
νες διὰ ψυχικὴν μας σωτηρίαν,
(Ἀκολουθεῖ)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΟΝ κ. ΚΟΥΜΑΝΙΩΤΗΝ

Ὁ φίλος μου κ. Κουμανιώτης ὁρατὰ τὰ
ψάλλει γὰρ κείνους ποδοδημοσιογραφουμένους
δῶνυμο, ὅπως π. χ. ὁ «Φιλαλήτης» καὶ ὁ
«Παράξενος» ποῦ γράφει τόσο πεταχτὰ, ἀλ-
λὰ ὅλ' ἦτον περὶ συνεπῆς πρὸς τὸν ἑαυτοῦ
τοῦ ἂν σὺ σχετικὸν δημοσίευσμά του κατὰ τῶν
ψευδωνύμων, ὑπέγραφε μὲ ψευδώνυμον.
«Τὸ Ὑποδρόχιον».

Σ' τὴν ἑλ-βρα μου

Τι σκληρὴ ποῦ εἰσαι!! Τόσο γλήγορα τὰ
ἐξέχασες; ἔχασες τὰ λόγια μου
κεῖνα ποῦ μοῦλεγε; κρυφὰ σ' τὸ σκοτάδι!
Δὲν πειράζει; ἂ; μιλῶν μόνον ὅτι εἰσαι εὐ-
τυχὴς καὶ αὐτὸ μοῦ ἀρκεῖ. «Ἀτυχὴς Λητ-
μονημένος».

«Ἄδωνι» μόνο μέσω «Ἐλικῶνος» δέχο-
μαι τὴν ἀνταλλαγὴν σ'ς. Ἄν θέλετε γράψ-
τε μου. «Μίρα».

«Ἀπελιπισμένο Φανταράκι» Γνώρισέ με;
διευθυνσὶν σου πρὸς ἀνταλλαγὴν carte-postal
«Ἀπελιπισμένοι».

ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

«Μυρομένη Αὔρα» «Ἀτυχὴς Δημοσημῆ-
νος» «Ἀγριοπολιτοῦ» «Ξεκλειδωτός» «Δι-
άπτων Ἀστήρ» «Φιλέρημος Ἀηδὼν» «Φτε-
ρὸ σὸν ἄνεμο» «Κυνηγὸς τοῦ Ἀλείου»
«Ἀπόκληρος τῆς τύχης» «Συμπαθὴς Ἀρπι-
στής» «Ἠχὸ τῆς ἐρήμου».

Προτιμᾶτε τὴν ὑγιεινὴν, θρεπτικὴν καὶ

παγκρασιῶν φήμης γαλακτοῦχον Ἑλβετικὴν

ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΝΕΣΤΛΕ

